რუსეთის სოციალდემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარეთო ყველა ქვეყანისა, შეერწყიდით!

ოთხშაბათი, 26 აპრილი 1917 წ.

ეროვნება

„თანამედროვე აზრის“ გაზეთი.

ფასი 7 კაპ.

№ 32 ორგანო ამიერ-კავკასიის სოციალდემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა. № 32

გაზეთი ღირს: მთელი წლით—15 მ., ნახევარი წლით—8 მან., 3 თვით 4 მან. 20 კ., 1 თვით—1 მ. 40 კ., ცალკე ნომერი ყველგან 7 კაპ. და საზღვარგარეთ ორჯელ მეტი. განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პეტიტის სტრიქონი—30 კაპ. მეოთხე გვერდზე—15 კაპ.; სამკლავიანი განცხადება ორი სათამამე 5 ნაწილი ხელით ორის შემდეგ—6 მანეთი. ხელნაწერები წერილები არ დაიბეჭდება. დაუბეჭდავ სტატიებს მასალა რედაქცია არ ინახავს ავტორებს უკან ვერ დაუბრუნებენ და ამის შესახებ არც მიწერ—მოწერას კისრულობს

ხელის მოწერილობა ფული შემდეგი ადრესით უნდა გამოგზავნონ: Тифлисъ почт. ящ. 199. Власію Малакіевичу Бохоладзе. სხვა ადრესით გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

რედაქციაში პირადად მოლაპარაკება შეიძლება 10—12 სა-დე. რედაქციისა და კანტორის ადრესი: თფილისი, გოლოვინის პრ. № 12. (Тифлисъ Головинскій пр. № 12).

ტელეფონი 16—62.

გულ მოკლული ძმები: მიხაკო, ყარამან და თედორე გიტოს ძე ნინიძეები, რძლები კატო, ივლიტი და ალექსანდრა მწუხარებით აცნობებენ ნათესავებს, მეგობრებს და აცნობებენ, რომ პიატიგორსკში გარდაიცვალა ხანგრძლივი ავათმყოფობის შემდეგ 19 აპრილს

მოსე (რაჟდენ) გიტოს ძე ნინიძე

რომელიც იქმნა დასაფლავებულ იქმნა 21 აპრილს.

დამწუხრებული ძმისწულები სერგო მიხაკოს ძე ნინა მიხეილის ასული, თამარა, ალადინერ, ბაბორა ანტონოვი და შვილი ყარამანის ძე ნინიძეები ეუწყებიან ძვირფასი ბიძის

მოსე გიტოს ძე ნინიძის

უდროოდ გარდაცვალებას, რომელიც მოხდა 19 აპრილს პიატიგორსკში.

ნახევარი წლის წირვა და პანაშვიდი უდროოდ გარდაცვლილ

იოსებ ივანეს ძე რაზმაძის

სულის მოსახსენებლად გადადგამილ იქნებიან შაბათს 29 აპრილს დღის თორმეტ საათზე ქ. ბაქოს სობოროში, რასაც სიმწუხრით ეუწყება ნათესავი და ნაცნობთ ქვრივი ანეტა იოსების ასული შვილებით თამარა, გორგასლან და ალბერტი რაზმაძეები.

დამწუხრებული დედა სიდიკო, მეუღლე მარო, ძმები გაბრიელ, სერგო და შალვა, დები ნატაშა, ლიდა, ანეტა, კატო და სონა ამმწუხარები მწუხარებით აცნობებენ ნათესავებს, მეგობრებს ტ. აცნობენებენ, რომ თფილისში გარდაიცვალა მოკლე ავთმყოფობის შემდეგ 6 აპრილს

ხალამერე თემურაზის ძე მამეშვილი

რომელიც იქმენ დასაფლავებულ იქმნა 10 აპრილს.

მატრონა საღარეშვილისასული და შვილები: ლეონტი, გიორგი, პეტრე, ქეთო, მანანა და ნალია რეგიშვილები გულკოცდილ მწუხარებით ეუწყებენ რა გარდაცვალებას პირველი ძმრეფილი მეუღლისა, ხოლო მეორენი საყვარელი მამისა

აბგაპარ ლევანის ძე რევიშვილისა

რომლის ტირილი და უკანასკნელი გამოთხოვნების დღე დანიშულია აპრილის 27 ს, დღით ხუთშაბათს, ნაშუადღევს 2 საათზე სოფ. სამტ�-ფიაში საკუთარ ოჯახში, რისთვისაც ფურნჩილესთან გთხოვთ მობრძანდეთ და ანუგეშოთ მწუხარებასა მყოფი შერისუფალნი.

სასაზინო თეატრი.

ხუთშაბათს, 27 აპრილს შუადღეს

კონცერტი.

რომელშიდაც მონაწილეობას მიიღებენ ა. ს ვოლ ლევიტსკისა, ე. ბუზიკოვი (სკრიპკა), პიანისტები: ა. ზელიგერი, გ. ნეიგაუზი და ლეკ პაშნოვი, თ. პოდიაევი (ჩელლოს).

პროგრამაში—ნაწარმოები მოცარტისა, გრიგისა, სენ სანსისა, მენსორგსკისა, რახმანინოვისა, რიმსკი კორსაკოვისა და ჩაიკოვსკისა.

დასაწყისი ხალამის 8 ნახ. საათზე

მთელი შემოსავალი კონცერტიდან გადაეცემა თფილისის მუშათა დეპუტატების საბჭოს. 2—1

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА

„Известія совѣтовъ рабочихъ и солд. депутатовъ г. Тифлиса“

Подписная плата: на одинъ мѣсяцъ—1 р. 50 к., 2 м.—3 р.; 3 м. 4 р. 50 коп. Адресъ редакціи: Тифлисъ. Дворецъ.

თფილისის ქართული ბიბლიოთეკის პედაგოგიური საბჭო

აცხადებს, რომ მისაღები გამოცდები დაიწყება 2 მაისს ფიზიკისა. ამ მხრივ პირველ მოსამზადებელ განყოფილებაში და გიმნაზიის IV, V, VI, VII და VIII კლასებში მსურველთათვის დანარჩენ კლასებშიც შეიძლება ეგზამენების დაქერა მხოლოდ ისინი ჩაირიცხებიან კანდიდატებად, თხოვნები მიიღება 29 აპრილამდის. 4—4

კავკასიის ოლქის საინტენდანტო მართველობა

იწყებს იმ პირთ, რომელთაც შეუძლიათ დამზადება თეთრეულისა ჯარის-კაცებისათვის პარტიებით ამა ნაკლებ 25,000 წყვილი საცვლებისა, სახაზინო მასალისაგან (ბატალისა და ნარმისაგან), ბოლოდ გასაწყობი უნდა დაფურთოს მოიჯარადრემ თანამად ინსტრუქციებისა და აწერილობისა. ვისაც სურს აიღოს აღნიშნული ოჯარა, უნდა წარმოადგინონ განცხადება საინტენდანტოს სამართველოში წერილობით ანუ დაბეჭდით ამ წლის 15 მისამდე რომელშიც უნდა იყოს აღნიშნული თუ რამდენი წყვილი საცვლის გაკეთების კისრულობს, რა ფასისა და ფასში შეუძლია გაკეთება და აგრეთვე თავის სწორი მისამართი.

პირობების აწერილობის და ნიმუშების ნახვა შეიძლება ყოველ დღე სამუშაო საათების დროს სალაქო საინტენდანტოს სამართველოში, ნიკოლოზის ქუჩა № 51, ქალაქ ბარეი მცხოვრებ მოიჯარადრეს შეუძლიათ მოითხოვონ პირობებისა და ნიმუშების გაგზავნა; ამისათვის საჭიროა მათ თავიანთი მისამართი გამოგზავნონ. 3—1

ქართველ მსახიობთა საპროფესიო კავშირი.

აპრილის 30 ს, 1917 წ., ახალი ქალის შენობაში დანიშნულია ქართული თეატრის მსახიობთა ყრილობა

საპროფესიო კავშირის დასაარსებლად.

სხვა ქალაქებში მყოფ ქართველ მსახიობთა, რომელთაც ოდესმე უმსახურნიათ ან ეწევა მსახურებენ ჭ რთულ თეატრში, ვთხოვთ ამ დღისათვის მიეცილელათ ჩამობრძანდენ ქ. თბილისს. ყრილობა დაიწყება დილის 11 საათზე.

რჩეულნი: ანდრონიკაშვილი კ., დადიანი შალვა, შალიკაშვილი ვალ.

ამხანაგ მუშა ფარმაცევტთა საყურადღებოთ.

დროებითი გამგეობა მუშა ფარმაცევტთა პროფესიონალური კავშირისა ქ. თფილისში ამით უცხადებს მთელი კავკასიის ამხანაგებს, რომ მას არავითარი სერთით არ ააქვს კავკასიის ფარმაცევტთა საზოგადოებასთან. (Кавказское общество фармацевтовъ) და სთხოვს ყველა ამხანაგებს ყოველგვარი შეკითხვით, რაც ეხება მოსამსახურე ფარმაცევტთა პროფესიონალურ კავშირს, მიმართოს შემდეგი მისამართით: Тифлисъ, Земскій Союзъ, бухгалтерскій столъ. Михайловская ул. 91. Ф. Цхомелидзе.

დროებითი გამგეობა პროფესიონალური კავშირისა. (2—1)

სოციალისტების სამუშაოდოგო პროგრამა.

რუსეთის დიდმა რევოლიუციამ დროებით მოშლილი ინტერნაციონალი კვლავ აღადგინა და იგი მთელი თავისი სიძლიერით მსოფლიო საერთაშორისო პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ასპარეზზე გამოფინა. ახლა ევროპისა და საზოგადოთ მეორმარ სახელმწიფოების იმპერიალისტურ პოლიტიკას განეცხადეს დღე უდგება. ამ ნიადაგზე რუსეთის და გერმანიის სოციალისტურმა პარტიებმა, ორივე სახელმწიფოების მუშათა კლასმა კარგა ხანია აქტიური მოქმედება დაიწყო. ჩვენ სოციალისტებმა სოციალისტების მიერ დადგენილის ომისგადმო ამ ომის ბოლოს, ეს ომი ეროვნული ომიდან დაიყოს ეროვნულ ომად, ეროვნული ომიდან ეროვნულ-ტერიტორიალურ ომად, ეროვნულ-ტერიტორიალური ომიდან ეროვნულ-ეკონომიურ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ ომიდან ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ ომიდან ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ-ეროვნულ ომად, ეროვნულ-ეკონომიურ-ეროვნულ

ღრმათ დ მწუხრებულნი მეუღლე ეკატერინა; შვილები: ივდითი, ელენა, მარიამ, ოლია, ნინა, ვასო, ვალოდია, ზაქრო, გრიგორი და მასიკო ქალიშვილები; ძმები: სოფო და ქრისტინა; ძმები: ნიკო და სამეფო ქალიშვილები; რძლები: ირინე, ელპიტი, მაშო და თამარა; სიძენები სოფრომ ფრუშკიე, გერასიმე ფულაძე და ივანე კალანდია და შვილის შვილი ი ფუშვენენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ბუთშაბათს, 27 ამ თვეს გადახდილ იქნება ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი.

ივანე ოთარის ძე ჯაფიაშვილის

სულის მუსაბსენებლათ, ოზურგეთის სობოროში დღითი 12 საათზე.

დენ ზედმეტს და მხოლოდ შემდეგ გამოჰკონდათ ფქვილი სადაურებზე. ამ გარემოებაზე მიუთითეს წარმომადგენლებმა „ხლებ არმიის“ მესვეურებს და გულად

— აქ დარსდა ქალთა და მამაკაცთა საზოგადოებანი, რომელთა მიზნანი ხალხისათვის ლექციების და რეფერატების წაკითხვა. გამგეობაში ბევრი პროგრესიული პირები აირჩიენ.

საგზლოვანარო დეპეშა

ახალა. გამოფთქვნილი მწუხარება მოგვაყენა დაფდილავი ამხანაგი მოკენინის უდროოთ დაკარგვამ. გაუმარჯოს იმ წმინდა საქმეს, რომელსაც მან თავის სიცოცხლე შესწირა. **ახალის რაიონის ს. დ. კომიტეტი.**

მუშათა პრესის დღე.

ბაქრაძეული. ბათუმის ნაწილის ტელეგრაფისტთა დელეგატების კრება სალამს ფაღვნის პროფესკრარიატის გზის მაჩვენებელ „ერთობასა“, „ფაქარს“ და „ცოცხალ ხალხისს“. ფულოვანი მათ დღესასწაულს და ეფსოფოდ მუშათა კლასის იდეალების ალალ სამსახურს.

კრების თავმჯდომარე **ზაირიშვილი.**

ახალციხეში. სალამი ამხანაგებო მუშათა პრესის დღესასწაულს გამო. ეკლიანი გზა ისპობა. იმუშაეთ დაფიცალავთ მუშათა კლასის საკეთილდღეოთ. ჩვენ თქვენთან ვართ.

ნენაკის სამაზრო ს. დ. ორგანიზაცია.

ბიათურა. მოგიდოდეთ მუშათა პრესის დღესასწაულს. სალამი „ერთობის“ ყველა თანამშრომლებს. ვილოცავთ კიდევ უფრო თვალგაწყრეთ მუშაობას მუშათა საქმის საკეთილდღეოთ.

ზაგი-ქვის მტვერიანელთა არტელი.

თფილისის ქალაქის სასაკლაოში მომუშავე სალაზებმა, მეზობლებმა და ხორცის მჭრელებმა რიცხვით 140-მა კაცმა გამოვიდეთ ჩვენი წყლილი და გაანალეთ 68 მანეთს მუშათა ინტერესების დამცველ გაზეთების „ერთობის“ და „ფაქარის“ ფონდების გასაძლიერებლათ. ამ ფულიდან ი. ხორხაძემ შეგიწირა 48 მან. 93 კ.; ჩუბინიძემ 48 მ.; პეპანოვმა 34 მ.; ი. ონაშვილმა 28 მ.; გ. ელიზბარიშვილ 46 მ.; ნ. ზომსაოდიძემ 25 მ. 30 კ.; კუკულაშვილმა 30 მ.; ა. ბაჩაიძემ 30 მ.; ნ. გუგუშვილმა 30 მ.; ყ. თიბილიანმა 30 მ.; გ. გელვანიშვილმა 30 მ.; ი. საგანელიძემ 30 მ.; ოსი გოგოლიშვილმა 30 მ.; ილია ბეღაშვილმა 30 მ.

ფთაგეჯდილეგანი.

(თფ. გუბ. სახალხო მასწ. დელეგატთა კრება).

თფილისის გუბ. სახალხო მასწავლებლების დელეგატთა კრება სამ დღეს (აპრილის 7, 8, 9) გაგრძელდა. კრებამ მთელი ექვსი სხდომა მოანდომა დღის წესრიგში მოთავსებული კითხვების განხილვას, მაგრამ, სამწუხაროთ, საჭირო სიდინჯითა და დაკვირვებით მაინც ვერ შესძლო მათი გაშუქება და გადაწყვეტა.

დიდი რევოლიუციის მიერ მოპოვებული სიტყვისა და კრების თავისუფლებამ საშვალება მოგვცა მოფრიდებლათ შეეფიხოთ მახლობელ წარსულს, გულდამთ გავიგალეს-წინათ აწმყო და მომავალი, ერთი სიტყვით, გამოვაბნეგოთ მთელი ჩვენი გონებრივი ავალად ფაბი. ახლა ყველა კრება-ამ მხრივ არის საყურადღებო. და ჩვენც ამ თვალსაზრისით შევეხებით მასწავლებელთა კრებას.

დღეს ვერც ერთი კრება მოგნეტის საკითხებს ვერ ფაქტეგს, ამიტომ უფრაფეს ყოველსა კრების პოლიტიკური სახე გვიდგება თვალწინ. ამავე დროს ყოველ კრებას საკუთარი პროფესიონალური საკითხებიც აქვს გადასაჭრელი, ამიტომ კრების პროფესიონალური სახეც აშკარადაა.

მკითხველი წინდწინეი მიხვდება, რომ მასწავლებელთა კრება სასურველათ ვერ დაამაყოფ ლუდად ვერც ერთსა და ვერც მეორე მხარეს. კრება ალეპიზნდა პოლიტიკოთან მოფეზნადებელი, ხოლო პროფესიონალურათ სუსტი. ეს გასაკვირველიც არაა.

სად ან როგორ უნდა გაფეგრთნელიყო სოფლის მასწავლებელი პოლიტიკურათ? როგორ უნდა ამალელებლიყო პროფესიონალურათ? აწ საშეადმოთ დამბობილი თავიმპკრობელობა მით უფრო ეფეკრნდა სახალხო მასწავლებელს, მით უფრო იმონავდა მას გონებრივ-ზნეობრივ-ი, რომ ის იყო სოფლათ ერთადერთი ინტელიგენტური ძალა, რომელსაც ხალხში შეგნების შეტანა შეეძლო. ცხადია, მიფროკრატიისათვის არ იყო ხელსაყრელი სოფლათ შეგნებეული და მომზადებული მასწავლებლის ყოლა.

მოწინავე ქვეყნებში სოფლის მასწავლებელი მართალ ბანთალეფაფი კაცია. ის, გარდა სპეციალური პედაგოგიური ცოდნისა, ფართო საზოგადო ცოდნითაც არის აღჭურვილი. სოფლის მასწავლებელმა იქ ზედიზედ ეფენთ ეიცის ბუნებისმეტყველება, სამშობლო და ისოფელი ლიტერა ურა, ისტორია და სხვა ადამ ხეა. ჩვენში კი, სამწუხაროთ, სოფლის მასწავლებელი ყოველივე ამას მოკლეშეა. გაგ ქარბებელი არ იქნება, რომ ჩვენებური მასწავლებელი ამბრკელ და ეფრთიელ მასწავლებელთან შედარებით გაფნალეფებთან დავსახოთ, როგორც სპეციალურ ცოდნაში, კიდევ მეტათ საზოგადო განვითარებაშიაც. ამა ფამბრ ინ პროგრამის მიხედვით, რომელს ცოდნის თხოფოლობდა ბიუროკრატიული მთავრობა სახალხო მასწავლებლის ხარისხის მასალებათ. ჩვენი სკოლე ის ცხრა მეათედი ჯერ ხომ ასეთ მასწავლებელთა ხელშია.

ზეფმეტათ მიმაჩნია მკითხველის ყურადღება შევაჩერო იმ დაკნინებული პროგრამის განხილვაზე, რომლის მიხედვითაც სამრ ჭლოსკოლის მასწავლებლობას აძლევდა სასულიერო მოგონება.

სოფლის მასწავლებელი ჯერ კიდევ მხოლოდ 28 მანეთს ღებულ ფაფში. 15—20 წლის წინეთ მასწავლებელს ეძლეოდა მხოლოდ 15—20 მანეთი ფაფში. ცხადია, ასეთ მასწავლებელს არ ჰქონდა საშვალება თვითგანვითარებისა და დაფნაურებისათვის.

ასე, გონებრივივი ჩამორჩენილი, ქონებრივად დაჩაგრეთ, უფლებრივად დაჩაგრეთ მასწავლებელი იძულებული იყო უფროსების ყურმოჭრილ მონა ბოროტიანთ, მათ უბრალო მანქანათ გიმდაბოდეთ. რა თქმა უნდა, ასეთი მასწავლებელი ვერც სკოლას გაუწევდა საჭირო სამსახურს და ვერც ხალხს.

თავისუფალ რუსეთს თავისუფალი სკოლა ექნება, რომელსაც თავისუფალი და განათლებული მასწავლებელი ესაჭირო ბა.

დიდმა რევოლიუციამ მასწავლებელს ერთი დაკვირთ შემომტკრნა ბორკილი, რომელთაც ის შებოჭილი იყო, ბაუხსნა ხელფეხი, გაათავისუფლა პოლიტიკურათ და, ეკონომიკურა, უზარეველ ყოფს მატერიალურათაც, მაგრამ ეს კიდევ არ კმარა სკოლის განაბოლისათვის. საჭიროა მასწავლებელი გადაბლოდეს ამ ანალოგიებ გონებრივათ. ეგ ყოველისშეტ-ძლე რევოლიუციაც კი ფუძლარია, რადგან ადამიანის გონებრივათ გარდაქმნა ეფოლიუციურათ ხდება და საკმაო დიდ დროს მოითხოვს.

კერძო პირადენების ენერგიას, მის ინდივიდუალურ ნიჭს ბევრი რამ შეუძლია, მაგრამ ამ საშვალებით გზის გაკაფვა მხოლოდ ერეულთ თუ ხედგნთ წოლთ. მასწავლებლების საერთოთ გონებრივათ წინ წაწევა და ამაღლება სახელწიფოს საქმეა. ამას შეუწყობს ხელს მასწავლებელთა ხშირი კრებები, სახალხო სკოლები, ლექციები სპეციალურ და საზოგადო თემებზე, რეფერატები, ეკსკურსიები, საშკოლო ბიბლიოთეკები და სხვა-სხვა.

ყოველივე ეს დროებითი საშვალება იქნება, ძალ მასწავლებელთათვის აუცილებელი, მაგრამ ახალი სკოლისა და მასწავლებლის შექმნისათვის უფრო ღრმა ცვლილების მოხდენა საჭირო. ძალი სკოლის სასწავლო პროგრამა უნდა გადაიშენაოს, ახალი ფორმა და მოთხოვნილებათა მიხედვით შეიცვალოთ. ახალი მასწავლებლის მოსამზადებლათ არსებული სამასწავლებლო სემინარიები და ინსტიტუტები ალარ გამოდგება; ამათი პროგრამა და სწავლების სისტემა ძირამდინაა ფუნდ. გადაკეთდეს. უნდა დაარსდეს მოგალი სპეციგაგრეო სასწავლებელი და ფაულტეტები.

დემოკრატიული სახელწიფოსათვის ყოველივე ამის განხორციელება არც ისე ძნელი იქნება, რადგან მოწინავე ქვეყნების მაგალითი და გამოცდილება ზრომას გადაფეფს.

თ. კოკაძე.

(დასასრული იქნება).

კავკასიის ჯარის დელეგატთა სიეზდი.

(მეორე დღე, 24 აპრ.)

თავმჯდომარეობს **ნოე ჟორდანია.** წაკითხულ იქნა სიეზდის სეორგანიზაციო ბიუროსა და მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების სამეფოთა ადმისტრფლენელ კომიტეტების გეოგრაფიულად ჯარების ოქმი ამ კრებაზე, რომელიც შესდგა დელეგატთა წარმომადგენლების თანადასწრებით, ფამოიშეშვეფეს სიეზდის პროგრამის პროექტი და შედგენეს შერეულ სიეზ პრეზიდიუმის წევრებისა. თავმჯდომარეთ დასახელებულ იყო ეგრ. გეგეჭკორი, მის უფროს ამხანაგათ სამხედრო ინჟენერი ზვონარიოვი, ამხანაგებათ 7 კაცი და სეკრეტარებათ—8.

პრეზიდიუმის საკითხი დიდ კამათს იწვევს. მთელი რიგი ორატორებისა მოითხოვს კოალიციურ პრეზიდიუმს, რომელშიაც უნდა შედიოდეს წარმომადგენლები ყველა დიდ სამხედრო ნაწილებისა. უმრავლესობა კი იმ აზრისაა, რომ საჭიროა პრეზიდიუმში შედგებოდეს ცალიერ გარკვეულ მსოფლ მხედველობის პირთაგან, რომელთა არჩევის დროს უნდა ხედველოფნენ მიეცეთ მათი პირადი ღირსება და არა ის, თუ რომელ ნაწილთან არიან გამოჯანსაღნი. სასურველია პრეზიდიუმში მოხვედნ ისეთი პირები, რომელნიც სწორ მიმართულებას მისცემენ სიეზდის მუშაობას, სულ ერთია რომელ ნაწილსაც უნდა ეკუთვნოდნ ისინი. ამ მოსაზრებით ეხარის უპირეს უკეთ შედგენილ სიას.

გადაწყდა ჯარ აირჩიონ მარტო თავმჯდომარე. ასახელებენ ეგრ. გეგეჭკორს, ზვონაროოვს, ის. რამაშვილს, სოკოლოვს და ვინ-ტელფიდს. სამი უკანასკნელი ხსნიან თავიანთ კანდიდატურას.

ეგეკენი გეგეჭკორის გამოსვლამ ისეთი აღფრთოვანებაში მოიყვანა სიეზდი, რომ წინდაწინ შეიძლებოდა გამოცნობა თუ ვის სასარგებლოთ გადაიკრეფოდა კითხვა. მარტო მისი დანაბეგ-ფაურულ ოვაციებს იწვევდა. უყარეს კენჭი წინადადებას არჩეულ იქმნას თავმჯდომარეთ ეგრ. გეგეჭკორი და მის უფროს ამხანაგად ზვონარიოვი. სიეზდმა ერთხმათ მიიღო ეს წინადადება. ის რამაშვილი სიეზდმა აირჩია თავის სამეფოო თავმჯდომარეთ.

ეგეკენი გეგეჭკორი იქერს თავმჯდომარის ადგილს და მეტათ შინაარსიანი და ლამაზათ წარმოთქმული სიტყვით მიმართავს დელეგატებს და ალინშვავს, რომ სიეზდმა ნდობა გამოუცხადა მას არა პირადი ღირსებისათვის, არამედ როგორც მესამე დუმის ს.-დ. ფრაქციის წევრს, წარმომადგენელს მთელი რუსეთის მუშათა დემოკრატიისა... დიდი როლი სიეზდისა—ამბობს ორატორი—იგი მოწოდებულია ამ საპასუხისმგებლო მომენტში შეასრულოს დიდი, გრანდიოზული საქმე. მან უნდა მოაწყოს და მოაწესრიგოს როგორც ფრონტი, ისე ზურგი, რომ მივაყენოთ ქვეყანა დამფუძნებელ კრებამდე და დემოკრატიულ რესპუბლიკამდე.. მანვე უნდა მოაწყოს ჯარი, რომ შეეფიროთ გარეშე მტერი სპატერ ზვარის ჩამოდგომამდე. მთელი რუსეთი ელის თქვენს პატიოსან გმირულ სიტყვას, და თქვენ იტყვით, რომ ამაყათა და სინდისიერთან გაგიგრძნთ სპატერ პოსტზე დგომას და მიდგართ შეებრძოლეთ თავისუფლების მტერს, სულერთია, გარეშე იქნება იგი თუ შინაური. თქვენ ეტყვით დროებითი მთავრობას, რომ ბრძოლ დაუკერთ მას მანამდინ, სანამ იგი ანბრიელებს როგორც შინაურ, ისე საგარეო პოლიტიკაში იმ პროგრამას, რომელიც გამომუშავებულია დემოკრატიის ნებით... ნუთუ ჩვენ ამისთვის მოვსპეთ ძველი რეჟიმის ბატონობა, რომ დავიმონაოთ სხვის დიქტატურის? ხალხი—ეი ვინ უნდა ბატონობდეს, ეი ვინ არის ძლევამოსილი!.. ეგრ. გეგეჭკორის ენერგიულ ზეიმ წარმოთქმული სიტყვა დიდ შთაბეჭდილებას ახდენს. აღფრთოვანებულია ტაში და ოვაციები. ამით ერთხელ კიდევ ე მტკიცდა, რომ რევოლიუციონერი ჯარი თანგაბრძნობას უცხადებს იმ პოლიტიკურ პარტიას, რომელიც ხელმძღვანელობს რუსეთის დიდ რევოლიუციას და რომლის წარმომადგენელია ეგრ. გეგეჭკორი...

თავმჯდომარისა და მისი ამხანაგის არჩევის შემდეგ დიდი უმრავლესობით მიღებული იქმნა ხსენებული სია პრეზიდიუმის დანარჩენ წევრებისა. არჩეულია: თავმჯდომარის ამხანაგებათ: პივოვაროვი (ს.-დ.), ხმელეფაკი (ს.-დ.), სახნოვი (ს. რ.), გრიცენკო (ს. დ.), ვერეშჩაკი (ს. რ.), ანდრეევი (ს. რ.), პოპოვი (ს. დ.). სეკრეტარებათ: პოფოვი—უფრ. სეკ. (ს. რ.), ანანიევი (ს. რ.), კონვეიკი (ს.-დ.), სემინოვი (ს.-დ.), დიცი (ს.-დ.), კოკანნი (ს.-დ.), ენნიეი (ს. რ.), ატრაფსკი (ს. დ.) და სიდოროვი (ს. რ.), რომელიც სიეზდის მიერ იქმნა წამოყენებული.

პრეზიდიუმის არჩევნების შემდეგ წაკითხულ იქნა სიეზდის პროგრამის პროექტი და გაიხსნა კამათი მის შესახებ.

ხუნდუკიანცი მოითხოვს შეტანილ იქნეს პროგრამაში ნაციონალური კითხვა. აყენებენ ადგილეფ სხვა კითხვებსაც, რიგრიგაც არის მაგალითად ჯარისკაცთა ორგანიზაციების დამოკიდებულება არა მარტო მუშათა, არამედ ბელეხთა დეპუტატების სამეფოსთანაც, კითხვა ნ. ლენინის შესახებ, ჯარში კულტურულ განმანათლებელ მუშაობის შესახებ და სხ. მაგრამ, როგორც ალინშნა დ. პოპოვმა თითქოს ყველა ეს კითხვები შეტანილია პროექტის თავიან მუხლებში, რაც შეეხება ნაციონალურ კითხვას, მისი კონკრეტიფოდ გადაჭრა ეროვნებათა წარმომადგენლებისა და დამფუძნებელი კრების საქმეა. ზოგადი ფორმულა კი—ისედ ე მოგვეეჭიბოა... პრეზიდიუმს ეკალება მიეღოს ეს შენიშვნები მხედველობაში და გამოიმუშაოს საბოლოოთ პროგრამა.

სიტყვა ეძლევა ამიერ კავკასიის რკინის გზათა მუშებისა და მოსამსახურეთა დელეგატების სიეზდის წარმომადგენელს დ. ჯუღელს. იგი მოკლე, მაგრამ შინაარსიანი სიტყვით მიესალმება სამხედრო სიეზდს და ამბობს, რომ ამიერ კავკ. რკ. გზათა პროლეტარიატი ყოველთვის ალიმოეზრენს ჯარის ენერგიულ ღ ბრძოლის სულხათისა და სამხედრო მასალის მიწოდებაზეთ. პრეზიდიუმს დაეკვალა გაგზავნოს წარმომადგენელი ამიერ კავკ. რკ. გზის მუშ. და მოსამს. სიეზდზე. გადაწყდა პროფესიონალურ ტიპ.კურ კითხვათა გადასაჭრელათ სიეზდი დაიყოს სექციებად, რომლებიც იმეზეფენენ საღამოობით. ზოგადი კითხვები კი ირჩევენ სიეზდის საერთო სხდომაზე.

დაბრალის წაკითხულ იქნა სიეზდის მისალმების დეპეშები, ჩრდილოეთ კავკასიის ალ. სხვა-სხვა ნაწილებიდან. ეს ტელეგრამები ნაყოფიერ მუშაობას და თითქმის ყველა მოითხოვს საპატიო, ფაკნტრიბეკეფოს და ფანიქსიო ზავს და დემოკრატიულ რეპუბლიკას. დასასრულ, პრეზიდიუმს მიანდეფს დეპეშის გაგზავნა გ. ვ. პლეხანოვისა და ვ. ტერორ ჩერნოვისათვის და თითქმის ერთხმათ მიიღეს დროებით მთავრობისადმი დეპეშის ტექსტი (6 თვი შეიკავა).

ვ. ალათიშვილი.

რკინის გზის მუშათა და მოსამსახურეთა დელეგატების სიეზდი.

24 აპრილ ს მორიგი სხდომა.

სხდომის თავმჯდომარეობს ალ. რიკაძე.

კამათს იწვევს რკინის გზის სტრაფლიების წარმომადგენლების დაწვეა სიეზდზე. ალ. რიკაძე, კაკიტაძე და სხვა ორატორებიც საბუთებს აყენებენ იმის დასამტკიცებლათ, რომ სტრაფლიები იყვნენ ენდიარმენი და მათი წარმომადგენლის სიეზდზე დაშვება შეუძლებელია. კრებამ დაიიხოვა სხდომიდან მათი დელეგატები.

ბ. ზუდალია მოხსენებას აკეთებს 8 საათის სამუშაო დღის შესახებ. მოხსენების დაწყებამდეს ის კრებას წინადადებას ძლევს ფიზზე ადგომით პატივი სცეს დაბოცილ ამხანაგების ხსოვნას და დარბაზში გაისმა „შენ ნსხვრევლი გიდგინ“ ბ. ზუდალ.

შემდეგ მოხსენებენი ეროცლათ და საბუთანათ ბრკოვნეს რვა საათიანი სამუშაო დღის მნიშვნელობას მუშათა კლასისათვის, მარკვის მოძღვრებიდან მოპოვებ საბუთები და მაგალითები და აუშვეს ზეიმისა და კაპიტალის შორის ბრძოლას. (დაფუძნილებით, მოხსენების აზრი და რეზოლიუციი როგორც ამ კითხვაზე, ეგრეთვე მომეტებულა და ტაქტიკის, ოფისა და სხვა მნიშვნელოვანი კითხვების შესახებ ცალკე იქნება ჩვენს გაზეთში მოთავსებული). მოპხენებელ მოპყავს მაგალითები და ასაბუთებს იმ ფაქტს, რომ რუსეთის ყველა ადგილებზე ამ დიდ რევოლიუციონერ დროს, როდესაც საშინელი ოფიც სალეკვიდაცია—8 საათის სამუშაო დღის მორიგებით მოუხსრიგებ.ა ბეგრათ უფრო მეტი სარგებლობა მოეტანა მუშათა კლასსაც და რევოლიუციის მსვლელობასაც, ამ ტომ რკინის გზის მუშათა და მოსამსახურეთა შორის, სადაც არ არის განხორციელებული 8 საათის სამუშაო დღე თანდათანობით მიმეტანა და გარემოების შეფარდებით უნდა ვიხელმძღვანელოთ და საინმ საგანგებო კანონებით არ გაბატკიცებულა საყოველთაოთ, არც ჩვენ უნდა დაეშვათ არა ტაქტიკური გამოსვლები და მორიგებით მოვაფხანოთ ეს კითხვა.

მოხსენების შემდეგ გაიხსნა კამათი. ჩაეფწერა 20-მდის ორატორები. პირველთ ლაპარაკობს **ალეტანოვი**, ის აღნიშნავს მუშების შეეფწოოებულ მდგომარეობას და კაპიტალისტების ფუფფენებს ეფნთა ოფოლთ, ამბობს რომ, თუ წინად მუშების მოთხოვნილებას 8 საათის სამუშაო დღის შესახებ შტაკებით ამარცხებდნენ დღეს ეს შტაკები ხალხისაენ არის, და 8 საათის სამუშაო დღეც დაუყონებლივ გატარებულ უნდა იქნას ცხოვრებაში ყველგანა.

რკინის გზებზე მუშათა და მოსამსახურეთათვის რაიონულ კომიტეტებს მიეცეს უფლება, რომ ადგილობრივ მოაწესრიგონ ტეხნიკურთა ეს კითხვა ოფ გაატარონ ცხოვრებაშია.

ვ. ნინაძე პლეტნიოვის სპასუხოთ განმარტავს, რომ ჩვენ მოიეტეს სიდიადე უნდა მივიღოთ მხედველობაში და ისე ვიმოქმედოთ ყოველივეგარი ეკონომიური კითხვების გადაწყვეტაშია. თუ დღეს არ არის სალდათების შტაკები მუშების საწინააღმდეგოთ მიმართული, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ თუ მუშათა კლასი ტაქტიკურთან არ იმოქმედეს, მაშინ არ მიიქცევა შტაკები მათ საწინააღმდეგოთ. 8 საათის სამუშაო დღე—ეს იდეალია მუშათა კლასისათვის და არც ერთი სოციალისტური პარტია მით უმეტეს სოციალ დემოკრატიული არ ეტყვის მუშათა კლასს იდეალი დაიიგწყეთ, მაგრამ მომეტრეს გამო უმაღლესია, რომ შეთანხმებითი მოხდეს ამ კითხვის ცხოვრებაში გატარებ . აშკარათ დავინახეთ, თუ რა დიდ სარგებლობა მოიტანა მომრიგებელმა კანონმა ამ კითხვის გადაწყვეტაში. როდესაც მუშ. 8 საათის სამუშაო დღეს მოითხოვდა—ეს იმიტომ, რომ 8 საათი იმუშაოს, 8 იძინოს და 8 თვითგანვითარებს მოხმაროს და არა იმიტომ, რომ 8 საათზე მეტი სამუშაო საათები გროშის ფულისათვის თავის თავის, საეჭვლოტაცია სანგნთ აქციოს. მაგრამ ეხლა მოსმენეთ მოითხოვს და ბეგრ ალაგას 14 საათსაც მუშაობენ, რომ ჯარს სპირო მასალა მოაწოდონ და ამაზე მეტ სამუშაოს სასყიდლის ღებენ, მაგრამ ეს დროებითი მოვლენაა, სანამ ომი არ შეწყვეტილა.

პ. ზულაია იკავს მოხსენებას და ელეტნიოფს უპასუხებს, რომ 8 საათის სამუშაო დღე საერთოდ უნდა იქნას განხორციელებული და ჩვენც ამ თვალსაზრისით უნდა შევხედოთ კითხვას და არა რაინაზით მოწესრიგებაზე ვიცადოთო. წინადადებას იძლევა, რომ ღამესრულებელ კომიტეტიდან გამოიყოს ამ კითხვის მოსაწესრიგებელთან ცალკე მუშათა კომისია, რომელსაც დავალება, სადაც ეს შესაძლებელია, გაატაროს ცხოვრებაში და სადრეთ ამ კომისიამ მომრიგებელ კამერის როლი შესრულოს რკინის გზაზე.

კრებამ ეს ფ ნადადება მიიღო. შემდეგ **ი. ბალანია** მოხსენებას აკეთებს რკინის გზაზე ტანებისა და წესიერების დაცვა ს შესახებ. მოხსენებაში ნათქვამია ხსენ. პუნქტთა შორის, რომ რკინის გზის სტრაფლიებში უნდა მოიხსნას და მის მაგიერ ადგილობრივ რაიონულ კომიტეტებს დაეკოლის მილიციის მოწყობა, რომელიც შეასრულებს სტრაფლიკების მაგვრობას და ადგილობრივ კომიტეტების განკარგულებით წესრიგს დაიცვამენ საგზურებზე. კრება ამ პუნქტის ტაშის ცემით შეხვდა. ყველა პუნქტები წესრიგისა და ტანების დაცვის შესახებ მიიღო კრებამ და ტეხნიკურთ მოწესრიგებმა ამ კითხვისა სამოლათ დაავალა ცენტრალურს ადმისტრფლ.ბელ კომიტეტს ადგილობრივ კომიტეტებთან შეთანხმებით.

ამის შემდეგ კრებამ გადაწყვიტა მიეხალმოს ფორნტის დელეგატა სიეზდს, რომელიც დღეს გაიხსნა და აირჩია დ. ჯუღელი, რომელ ხაც დაავალა რკ. გზის სიეზდის სახელით მისალმების გადაცემა.

ამის შემდეგ სიეზდზე მივიღეს ნე ორ-ანინა და ისიდორე რამიშვილი. ხალხი მათ დაფურფლებელი ტაშისცემით ტ ფრას ძახილით მიეგება. ვ. ნინაძემ მოახსენა კოლას, რომ ოქვი მეორე ოთახში იმყოფებიან ეგ. გეგეჭკორი ტ აკაკი ჩხენკელი და თუ იმიტომ არ დაკვეხნენ, რომ ჯუშნ ნაყენ ჩვენთან მოსასალმებლათ დაფმტაკოცოთ, რომ ჩვენ ყოველ წამს მათი ცქერა სასიამოვნოთ მიგვ ჩნია ადასახოვთ, რომ მოვიდ ნ ჩვენთანაო. იგრძალა ხალხმა და ბანამ ძახილი: „ესთხოვთ, ესთხოვთ“! სეკენაზე გამოვიდნ ეგ. გეგეჭკორი და ჩხენკელი. დამშვრეთა ალტ.ცრ.ს სახელოთ არ ქონდა, როდესაც ეს ოთხი ენნინი მეგობრ.ძმენი თავისუფლებისა ერთათ ნაბა. ყველას სახეზე ალეგრეთ ანგანება ეტყობა.

ი. ბაბიშვილმა ვრაცელი და მეუფ.ბეტყველური სიტყვით მიმართა სიეზდს. ყველანან ასე იყო და რუსეთშეც ასე მოხდა, ამბობს იგი, რეგოლიუციი უბრალო მაზეზნი იწყობა, საქმე დასაწყოსი კი არ არის მისი ბოლომდის მიყვანა და გამარჯვებით დამთავრება არის, რუსეთში რეგოლიუციი მზოლოდ დაიწყო, აქამდისინ ვბლოდეთ, ალფთოოვანებას სიტყვებით გამოვსთქვამდით, ეხლა კი დრო არის ფბიზელ და გონივრულ მეზობლას შეუდგეთ, რათა გავლრმავოთ რეგოლიუციი და გამარჯვებით დავამთავროთ იგი. შემდეგ ალნიშნა, რომ თავისუფლებას მტერი ბეგრი ყავს და საჭიროა ამას ანგარიში გავუწიოთოო. უმარტავს ხალხს სოციალიზმისა და დემოკრატიული რესპუბლიკის დამოკიდებულებას ერთმანეთთან და მოუწოდებს სიეზდს ერთსულოვანთან მოქმედებთ, შეკავშირებულნი ორგანიზაციულათ ზ ეკადონ რევოლიუციის ბოლომდე მიყვანანა.

ნოე ჟორდანია მიესალმა სიეზდს და უსურვა ნაყოფიერი მუშაობა. მე აქ ბეგრ ძველ ნაცნობ სახეებს ვხედავო, ამბობს იგი, რკინის გზის მუშები და მოსამსახურენი ჩვენთვის უცხონი არ არიან, ისინი მუდამ საუკეთესო ბურჯნი იყვენ რეგოლიუციის დაწყებისათვის. იყო დრო, როდესაც ჩვენ ამთ ვეუბნებოდით: რეგოლიუციის კეთილდღეობისათვის შეაჩერეთ მოძრაობა რკინის გზაზე და ისინიც ეჩერებდენ მოძრაობას, ეხლა დრო გამოიცვალა, ეხლა ვამბობთ და მოგმართავთ შემდეგი მოთხოვნისთ: რეგოლიუციის კეთილდღეს ბისათვის არ შეეჩეროთ მოძრაობა, პირიქით გაორკეცეთ მუშაობა, რადგანაც მომეტები მოითხოვს ამასო და ჩვენც ვხედავთ, რომ პირნათლათ ასრულებთ ამ მოთხოვნას. შემდეგ ალნიშნა რკინის გზის მნიშვნელობა არმიისათვის, და ბაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ სიეზდი გაითვალისწინებს რა მომენტის სიდიადეს და თავიანთ როლს რეგოლიუციის მსვლელობაში, ყურადღ ათ მოეპყრობა მნიშვნელოვან კითხვების გარჩევას და შესაფერის რეზოლიუციებს გამოიტანს და გაატარებს ცხოვრებაშია. ხალხმა ოვაციები გაუმართა ორივე საყვარელ მასწავლებელს.

ვ.ვ. ნინაძე საერთოთ მთელი სიეზდის და განსაკუთრებით სოციალ დემოკრატ დელეგატთა სახელით მიესალმა ძვირფას სტუდმრებს და უთხრა, რომ თუმც რკინის გზის მუშები და მოსამსახურენი ფრიად შეგიწირეთ ფრიად ფაქტიურ პირობებში იმყოფებიდენ ეკონომიური ბრძოლ, მაგრამ ჩვენში ამ გარემოებამ ვერ ჩაანერ რეგოლიუციონერი სული, როგორც ყოველთვის ისე ეხლა და მომავალშიც რკინის გზის მუშები და მოსამსახურენი მზათ არიან ბეღრე სიეზზეზე დაიყენონ ეკონომიური კითხვები და უმთავრესად პოლიტიკურ კითხვებს მიაქციონ ყურადღებ და რეგოლიუციის ალრსავებას და გამარჯვებას შეუწყონ ხელი და რომ ეს ისეა ნამდვილად ამას მოწმობს სიეზდის მიერ მიღებული რეზოლიუციები სხვადასხვა პოლიტიკურ კითხვების შესახებ. შემდეგ მან მომართა ხალხს და უთხრა: ეხლა ყველა თავიანთ ადგილ-პარაკობთ თავისუფლებაზე, ყველი ეხლა ეშაზომთ მასალეს, ეს ეხლა ადვილი საქმეა, მაგრამ ეყო დრო, როდესაც თავისუფლებისათვის ლაპარაკსა და მუშაობას მხოლოდ რეაქციონერ ბეგადენენ ბეგ ა.ბ. მეოცე კომპლექტი თითქმის იმ ძველ ბერძოლთა.ბ.ბ.ბ

ეხლა თავისუფალი რუსეთის დემოკრატიის პრინციპია, ომი მანამდე, სანამ ყველა მეომარ ქვეყნის დემოკრატია არ უკარნახებს მთავრობებს ზავის და ომის პირობებს. (ტაში).

ფრუშმანი. ფიქრს არ არსებობს ისეთი კუთხე რუსეთის იმპერიაში, სადაც ომის და ზავის საკითხზე არ ლაპარაკობენ, ეს საკითხი სდგას ყველა სახელმწიფოებზე.

საბედნიეროთ ამ ზავი სოციალისტები რუსეთის, გერმანიის, საფრანგეთის და სხვ. უკვე გამოიყენეს ლოზუნგათ: ზავი უანექსიოთ, უკონტრიბუციოთ. არსებობს 3 თვალსაზრისი: ერთი ომ, გამარჯვებამდე—ეს ბურჟუაზიის პრინციპია, მეორე სეპარატიული ზავი—ეს ხმა ისოდად მეფის სასახლიდან, მათ ეშინოდათ რევოლუციის, ამას იმეორებდენ კადეტ ისინი, ვინც რუსეთის ვერ აღიარებდენ ვასაც რუსეთი ფლობსთოდ ვერ წარმოედგინათ.

მესამე—ომ, რევოლუციის დასაცავად, ამას ვამბობთ სოციალისტები. განვიხილოთ ყველა ცალ ცალკე.

პირველი, ომი გამარჯვებამდე. აქ ვაჯულისხმობთ დამარცხებულს და გამარჯვებულს. ვინც იცის დღევანდელი სამხედრო პირობები, მისთვის ცხადია ამ პირობები ომი დაურეულებელი ზდება. მე მაგონდება ერთი ზღაპარი—ეს როდესაც მთავრობა ბეგერ ჩინებოდა ომი განმთავრებულებელათ. რუსეთის დემოკრატიამ უკვე გაითავა სუფლი თავი, მან გამარჯვა და გამარჯვებულმა დაიხსა მიზნად ბა-ხთა ძმანი.

მეორე—ამბობენ სეპარატიულ ზავზე, ჩვენ ამას ეგრ ვეთანხმებით, ვინაიდან ომში ჩარეული თავიდან მთელი ქვეყნეერობა. საკროთა შეე ვეთიენა, მოდალაპარაკება და საერთო ზავის ბაინაგდება. სეპარატიული ზავი ეამია ეგეთ მეორე ომს.

ჩვეენ ნებინან ეუშათა და საღდათთა მოწოდებაზე გერმანიის დემოკრატიამ ზარბაზენ-ბათ უპასუხო. ტყუილი, პირიქით გერმანიაში ზდება რუსეთისანა პროცესი.

ეს ცალმხა ვიფიქროთ, ომი ერთ დღეს შეჩერდესო. ხალხ ზდვაა, ის ნელ-ნელა იწვეს, მაგრამ ძალიერი ბრალ ტალღები. მე ბწყინა მალე შეიკრიბება მთელი ქვეყნის სოციალისტების კოლფერენცია, როდესაც გადაწყვეტენ ომის დათავებას უანექსიოთ და უკონტრიბუციოთ.

მესამე აზრი—სოციალისტური. ომი როგორც ფეტი მანამ საერთაშორისო დემოკრატია არ გაუშვიდებს ერთიერთს ძმურ ხელს.

კირშანი უპასუხეს დინესმანს, უთიოდეს გერმანიის სოციალ-დემოკრატიის გამოტანილ რეზოლიუციებზე. ეს რეზოლიუციები, ამბობს კირშანი, დამამტკიცებელია მისი, რომ არა დემოკრატია ებრძვის ერთიერთს, არამედ ბურჟუაზია.

კრებამ რამოდენიმე ხმის გამონაკლით მიიღო რეზოლუცია სოციალისტური ჯგუფისა—ზავი უანექსიოთ და უკონტრიბუციოთ.

ბ. კ—ძე.

ვინ სთესავს ოდეგრივ შეულს.

(წერილი ზემო ამგზავნილიდან).

დღეს შავი რაზმი ეერაფერ ვერ შეემნეს. ქალაქში გამარჯვებული ქარიველი ეუშები მეფრანთ ეკვეთენ სოფლთ ყველა ამათ, ვინც მათი ძმებს—ალეგბენის სიბნელეში დატოვეს მოინდომა და ასე მასთან მტკიცე კავშირი გაიბეს, თავის წითელი ლრაშა ყველა მაყრაებულ სოფლებში აფრიალეთ. ს. დ. მოვიდა სოფლათ, ანუ უკეთ ესოქვათ ქალაქელი ამხანაგები მოვიდენ სოფლის ძალების დასახარებლათ და თავის ტაქტიკა მოიტანეს. ისინი ერთნირათ მოეწყოდენენ მოპოვებულ თავისუფლების გასამტკიცებლათ ყველა მშრომელს, ყველა ლარის და რადგან ჩვენი სოფელი დღეს ოდებრივი სულ ალარა გავს ძველი სანქართველოს სოფლებს, სადაც თავადი და აზნაური მდიდარს ნიშნავდა და ბერები კი ლარის; რადგან ჩვენ სოფელში დღეს დიდი უმრავლესობა თ. აზნა